

Seminarium för en mer
hållbar skärgård

Att arbeta med hållbarhet som företagare

Johan Dolva Törnberg
0708-150310
johan@sustema.se

sustema

sustainability management systems

EFFEKTIVA LEDNINGSSYSTEM

Miljö, kvalitet och arbetsmiljöledningssystem för att skapa effektiva och hållbara organisationer.

HÅLLBAR AFFÄRSUTVECKLING

Integrera hållbarhet strategiskt och operativt för en långsiktig affärsutveckling.

UTBILDNINGAR

Ett brett utbud utbildningar inom grundläggande miljökunskap, ledningssystem, hållbar utveckling m.m.

HYR EN RÅDGIVARE

Inhyrd kompetens till er organisation för samordning av CSR-, miljö-, kvalitet-, eller arbetsmiljöåtaganden.

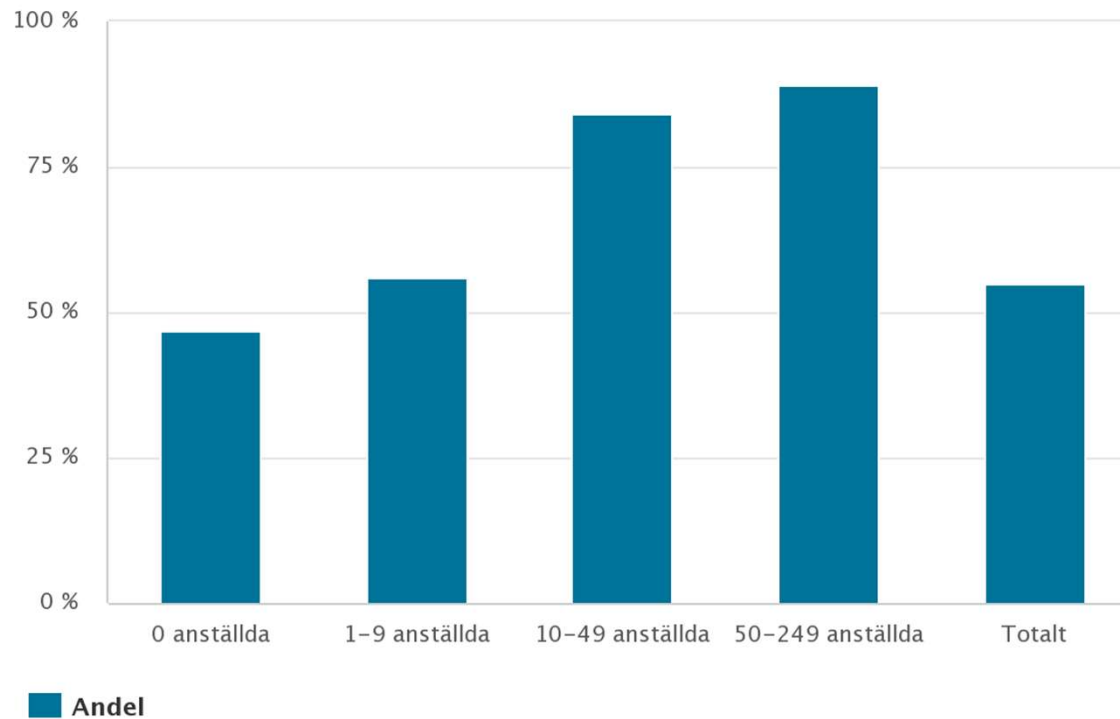

3 punkter

- 1) Varför ska vi som företagare arbeta med hållbarhetsfrågor?
- 2) Vilka olika verktyg och metoder används av mindre företag idag?
- 3) Hur börjar man?

Andel företag i olika storleksklasser som har ett aktivt hållbarhetsarbete (Källa: Tillväxtverket 2017)

1) Varför ska vi som företagare arbeta med hållbarhetsfrågor?

Hållbar utveckling

“En utveckling som tillgodoser vårt nuvarande behov utan att äventyra framtida generationers möjligheter att tillgodose sina behov.”

Hållbart företagande

Vad händer i naturen?

- Ekosystem
- Ekosystemtjänster
- Ekologiska fotavtryck

Global koldioxidbudget
1,5 grader – enkelt
räkneexempel

[Länk till DN – Klimatet just nu](#)

Vad händer i världen? DE GLOBALA HÅLLBARHETSMÅLEN - SDG

Disruptiva exponentiella teknologier

5th AVE NYC
1900

Where is
the
car?

20:48 / 1:11:32

Tony Seba on Disruptive Technologies at SeouLA 2017

5th AVE NYC
1913

Where is
the
horse?

20:59 / 1:11:32

ony Seba on Disruptive Technologies at SeouLA 2017

Hållbart företagande

- Arbetsmiljö
- Affärsetik
- Antikorrupktion
- Leverantörskedja
- Mångfald
- Mänskliga rättigheter

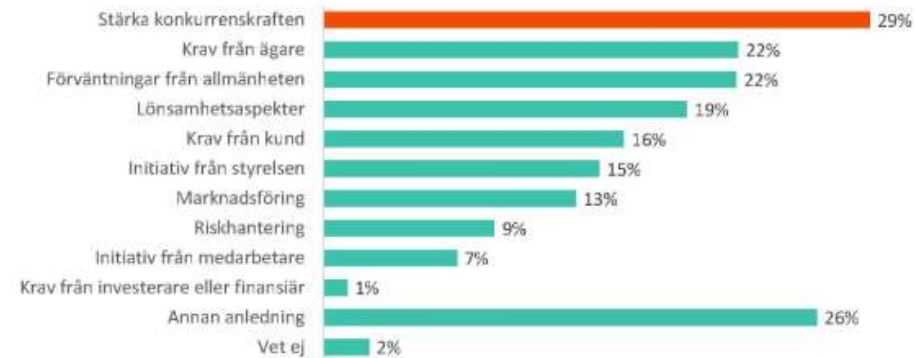
- Transporter
- Energianvändning
- Miljöfarliga ämnen
- Avfall
- Produktutveckling
- Biologisk mångfald

- Lönsamhet
- Affärsmässighet
- Skatt
- Cirkulär ekonomi
- Kort/Lång sikt

Varför hållbarhetsarbete

- Ökat intresse och ökade förväntningar från kunder (även LOU) – [se kammarkollegiets förstudie om upphandling av Hotelltjänster](#)
- Mer föränderlig marknad och omvärld kräver nya lösningar.
- Ökat engagemang hos alla intressenter
- Effektivisering ger ökad lönsamhet
- Bättre riskhantering
- Stärkt varumärke
- Hitta nya möjligheter, nya kunder/samarbeten
- Förtroende för branschen

Vilka är de främsta anledningarna till att ni bedriver hållbarhetsarbete?

Population: företagare som arbetar med hållbarhet idag, n = 713

Källa: Företagarna, 2019

VÄRDET

64%

see the companies' sustainability engagement and work as **crucial** when they choose an employer.

40%

... often think about sustainability when they make choices in their everyday lives.

Almost
8/10...

... say it is important that their municipality sets environmental requirements in its procurement.

2) Vilka verktyg och metoder används?

- **Miljömärkningar av produkter/tjänste**
- **ISO 14001 - miljö**
- **Miljödiplomering enligt Svensk Miljöbas**
- ISO 9001 - kvalitet
- Kvalitetsdiplomering enligt Svensk Kvalitetsbas
- ISO 26 000 – etik och socialt ansvar i fokus
- AFS 2001:1, ISO 45001 - arbetsmiljö
- Klimatkompensering, Klimatneutrala företag
- GRI-rapportering, hållbarhetsredovisning

Miljömärkningar

- Oberoende märken
- Täcker ett brett spektrum av varor och tjänster
- Helhetssyn och omfattar miljöfarliga kemikalier, utsläpp till luft, vatten och mark, resursanvändning samt avfallshantering
- ABSOLUTA KRAVNIVÅER

Vad är egentligen ett ledningssystem?

Det sätt som du styr ditt företag på?

KÄRNAN I LEDNINGSSYSTEM ENLIGT SUSTEMA

4: UTVÄRDERA/FÖRBÄTTRA

Mätning/Rapportering

Internrevision

Avvikelsehantering

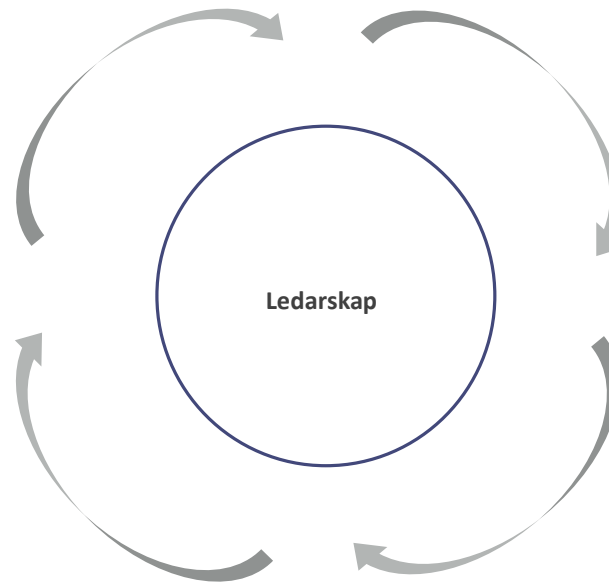
3: STYRA/STÖDJA

Administrativa processer

Affärsprocesser

Marknad/Kommunikation

Produktion/Leverans

1: KARTLÄGGA

Omvärld

Invärld

Risker och möjligheter

Processer/Flöden

2: SIKTA FRAMÅT

Strategi

Policy

Mål

ISO 14001 – miljön i fokus

- Styra företaget förbi risker och mot möjligheter
- Ständig förbättring
- Extern granskning av certifieringsorgan
- ca 4 000 certifierade i Sverige
 - cirka 300 000 i världen

Miljödiplom enligt Svensk Miljöbas

- Nationell standard för Miljödiplom
- 22 medlemmar idag (Sustema är en)
- ca 50-70 % av ISO 14001
- Oftast andrapartsgranskning
- ca 800 organisationer har Svenskt miljöbasdiplom

Vill du veta mer:

www.svenskmiljobas.se

Vad kostar det?

- Exempel, 15 anställda

(Utbildning av anställda, ca 2h, eller webbutb tillkommer)

	14001	Svensk Miljöbas
År 1 - rådgivning	ca 70 tkr	Ca 35 tkr
År 1 - granskning	Ca 25 tkr	ca 10 tkr
År 2-3	Ca 15 tkr	Ca 15 tkr
År 4	Ca 25 tkr	Ca 15 tkr

Varför certifiering

- **Extern oberoende granskning/spark i rumpan**
- Konkretisering/Realisering av fristående miljöpolicy
- **Internt och externt ställningstagande**
- Färre missförstånd
- Systematisk utveckling och förbättring
- **Ökad konkurrenskraft**
- **Större förtroende hos de flesta intressenter/goodwill**
- **Lättare kommunikation/marknadsföring**
- **Stärkt varumärke**
- **Internationellt erkänd standard**

Hur kommer man igång?

1. Utgå tex från globala hållbarhetsmålen eller de nationella miljökvalitetsmålen. Vilka områden tycker du är viktiga för ert företag?
2. Vilka är era intressenter (kunder, leverantörer, medarbetare) och vilka hållbarhetsfrågor tror du att du dom tycker är viktigast, nu och i framtiden?
3. Vilka är era styrkor, svagheter, hot och möjligheter inom dessa områden?
4. Vad kan och vill ni förändra på kort och lång sikt?
5. När ni börjat genomföra förbättringar, vad kan ni kommunicera till er omgivning?

Ta det steg för steg!

Hur kommer man igång?

1. **Utgå tex från globala hållbarhetsmålen eller de nationella miljökvalitetsmålen. Vilka områden tycker du är viktiga för ert företag?**

Säkerställa att alla kan leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande i alla åldrar. Uppnå jämställdhet, och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringen och dess konsekvenser.

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Hur kommer man igång?

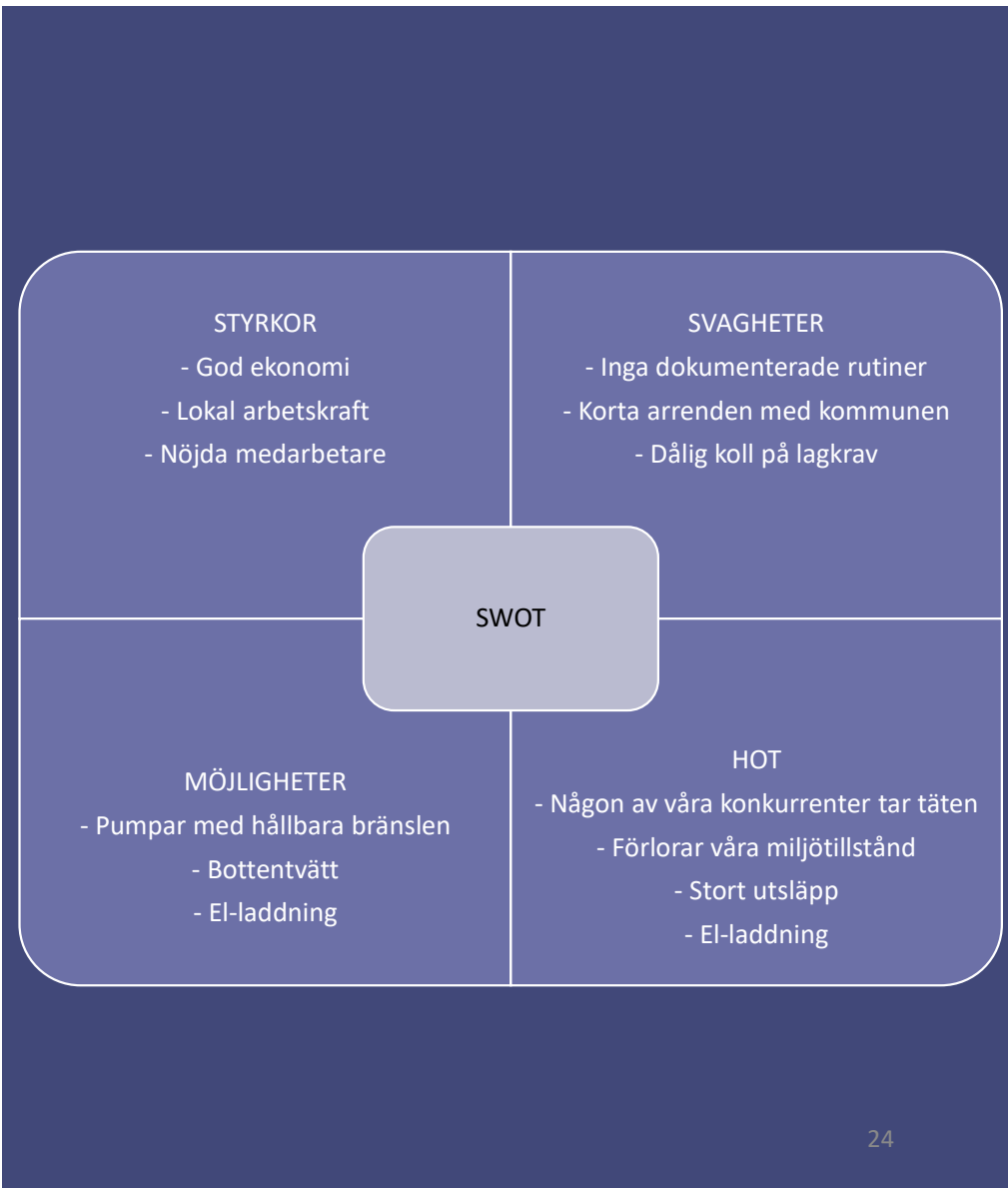
1. Utgå tex från globala hållbarhetsmålen eller de nationella miljökvalitetsmålen. Vilka områden tycker du är viktiga för ert företag?
2. **Vilka är era intressenter (kunder, leverantörer, medarbetare) och vilka hållbarhetsfrågor tror du att du dom tycker är viktigast, nu och i framtiden?**

Intressent	Hållbarhetsfråga
Medarbetare	Ekonomi, arbetsmiljö, egen hälsa
Ägare	Ekonomi, långsiktighet
Grannar	Buller, utsläpp, kommunikation
Myndigheter	Tillstånd, utsläpp, lagkrav
Båtägare	Hållbara bränslen, el-laddning, städning
Leverantörer	Avtal, betalningsförmåga

Hur kommer man igång?

1. Utgå tex från globala hållbarhetsmålen eller de nationella miljökvalitetsmålen. Vilka områden tycker du är viktiga för ert företag?
2. Vilka är era intressenter (kunder, leverantörer, medarbetare) och vilka hållbarhetsfrågor tror du att du dom tycker är viktigast, nu och i framtiden?
3. **Vilka är era styrkor, svagheter, hot och möjligheter inom dessa områden?**

Hur kommer man igång?

1. Utgå tex från globala hållbarhetsmålen eller de nationella miljö kvalitetsmålen. Vilka områden tycker du är viktiga för ert företag?
2. Vilka är era intressenter (kunder, leverantörer, medarbetare) och vilka hållbarhetsfrågor tror du att du dom tycker är viktigast, nu och i framtiden?
3. Vilka är era styrkor, svagheter, hot och möjligheter inom dessa områden?
4. **Vad kan och vill ni förändra på kort och lång sikt?**

Långsiktigt mål (2030)	Kortsiktigt mål (2021)
Bara förnybara bränslen	Ecopar-pump
Miljö- och arbetsmiljöcertifiering	Undersöka miljödiplomering och Blå flagg
Inga utsläpp	Mäta småutsläpp
	Öka miljökunskapen hos anställda

Hur kommer man igång?

1. Utgå tex från globala hållbarhetsmålen eller de nationella miljö kvalitetsmålen. Vilka områden tycker du är viktiga för ert företag?
2. Vilka är era intressenter (kunder, leverantörer, medarbetare) och vilka hållbarhetsfrågor tror du att du dom tycker är viktigast, nu och i framtiden?
3. Vilka är era styrkor, svagheter, hot och möjligheter inom dessa områden?
4. Vad kan och vill ni förändra på kort och lång sikt?
5. **När ni börjat genomföra förbättringar, vad kan ni kommunicera till er omgivning?**

Kommunikationsplan

Artikel i lokaltidningen om Ecopar

Seminarium om hållbara bränslen i

Gå från BENSINMACK till BÅTSTATION!

VAD KAN VI GÖRA?

- BILEN
- BIFFEN
- BOSTADEN
- BÖRSEN
- BUTIKEN

BILEN

- Personbilarna står för cirka 20 procent av våra nationella koldioxidutsläpp
- Sälj den
- Byt ut den
- Låna ut den
- Låt den stå
- Konvertera den??

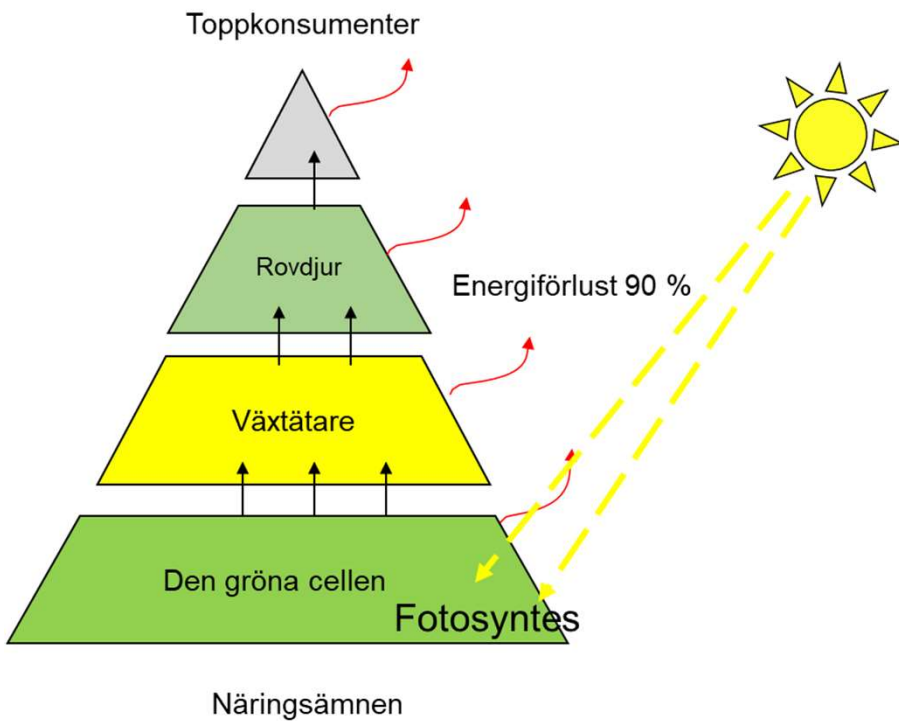

BOSTADEN

- Byta ut lampor till LED
- Byt elabonnemang (Bra Miljöval)
- Snålspolande armatur
- Vädra kläder, tvätta på lägre temperatur
- Lufttorka kläder
- Och sist men inte minst – inga sköljmedel!

BIFFEN

- Var snål käka kål
- Svenskt kött (bete utomhus) bidrar till biologisk mångfald
- Viltkött är också ett bättre val
- Släng inte mat - Käka rester
- Köp mat med kort datum
- Karma-appen

BÖRSEN

- Både svenska och internationella undersökningar som gjorts visar på att företag som tar sitt hållbarhetsarbete på allvar är de som ger den bästa avkastningen.
- Fråga din arbetsgivare vad de har för tjänstepension

BUTIKEN

Bra Miljöval

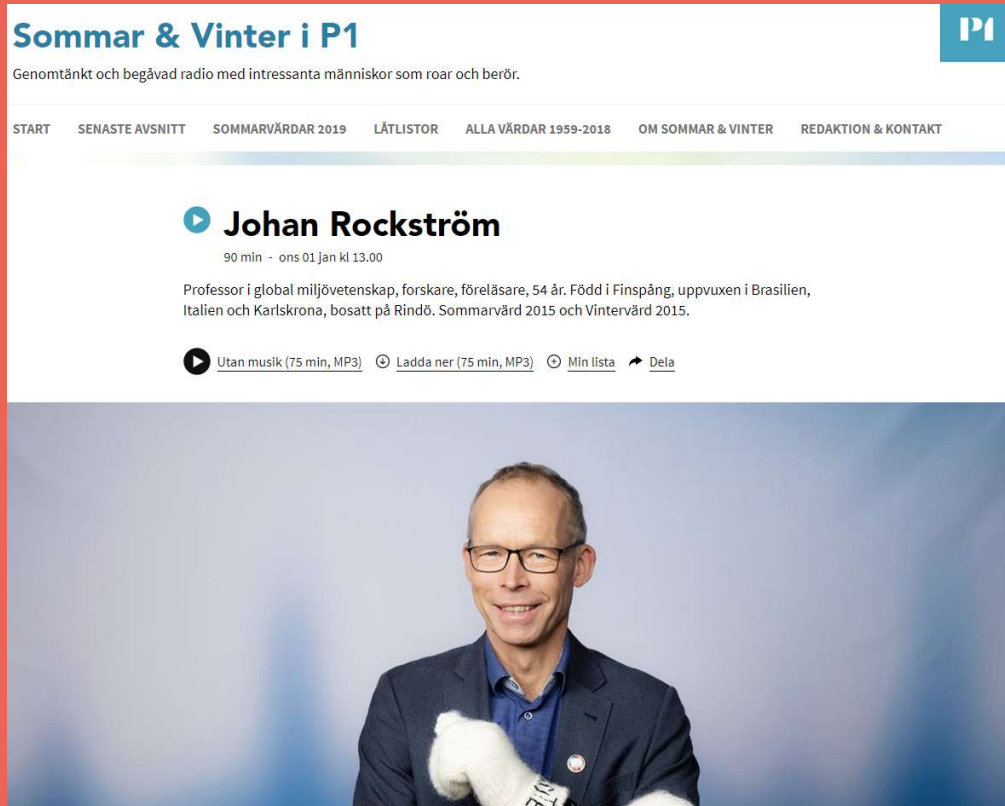

Bra Miljöval, KRAV, EU-ekologiskt,
Svanen, EU Ecolabel, MSC, FSC,
TCO certified, GOTS

- 1) Behöver jag det här?
- 2) Kan jag låna?
- 3) Finns det second-hand?
- 4) Finns det miljömärkt?
- 5) Kan jag låna/hyra ut?

Länkar till mer information

Sommar & Vinter i P1 P1

Genomtänkt och begåvad radio med intressanta människor som roar och berör.

START SENASTE AVSNITT SOMMARVÄRDAR 2019 LÄTLISTOR ALLA VÄRDAR 1959-2018 OM SOMMAR & VINTER REDAKTION & KONTAKT

Johan Rockström
90 min - ons 01 jan kl 13.00

Professor i global miljövetenskap, forskare, föreläsare, 54 år. Född i Finspång, uppvuxen i Brasilien, Italien och Karlskrona, bosatt på Rindö. Sommarvärd 2015 och Vintervärd 2015.

Utän musik (75 min, MP3) Ladda ner (75 min, MP3) Min lista Dela

1. Företagarna har bra sidor om hållbart företagande. Gå in och titta och följ deras guider:

<https://www.foretagarna.se/driva-eget-foretag/hallbarhetsportalen/>

2. Arbetsmiljöarbete

<https://www.suntarbetsliv.se/>

www.prevent.se

<https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-och-inspektioner/arbeta-med-arbetsmiljon/komma-igang-med-arbetsmiljoarbetet/?hl=startpaket>

3. Business Sweden - Hållbarhetsguiden

<https://www.business-sweden.se/Export/tjanster/utbildningar-och-guider/guider-om-exportregler/csr-guiden/>

4. Verksamt.se

Här finns också bra guidning

<https://www.verksamt.se/starta/hallbarhet/guide-till-ett-hallbart-foretagande>

TACK!

Johan Dolva Törnberg
johan@sustema.se
0708-150310